

**UŽIMTUMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO
MINISTERIJOS**

**TRIŠALĖS TARYBOS PRIE UŽIMTUMO TARNYBOS PRIE LIETUVOS
RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2024-09-27 Nr. Tk-
Vilnius

Mišrus posėdis įvyko 2024 m. rugsėjo 23 d. 10.00 val. – 12.00 val. Užimtumo tarnyboje, adresu – Geležinio vilko g. 3A, Vilnius, kiti nariai prisijungė per Microsoft Teams programą.

Posėdžio pirmininkas – Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė.

Posėdžio sekretorė – Justina Antanina Balčiūnaitė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Strategijos ir inovacijų skyriaus vyriausioji specialistė.

Darbuotojų (profesinių sąjungų) atstovai: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja; Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė (prisijungė nuotoliu); Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas (prisijungė nuotoliu).

Darbdavių atstovai: Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė; Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos, verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja; Irma Kaminskaitė – VšĮ „Personalo praktikų paslaugos“ projektų partnerė, Kauno personalo klubo valdybos narė (prisijungė nuotoliu).

Valstybės institucijų atstovai: Inga Liubertė - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos grupės vadovė (prisijungė nuotoliu); Jurga Šimkutė – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Verslo aplinkos departamento, Verslo politikos skyrius; Julius Jakučinkas – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, mokymosi visą gyvenimą departamento direktorius (prisijungė nuotoliu).

Kiti asmenys: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė; Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacija, patarėja-teisininkė; Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja; Audronė Butkienė – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Stebėsenos ir analizės skyriaus vyriausioji specialistė; Inga Nomeikienė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Paslaugų organizavimo departamento patarėja; Daugailė Každė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Paslaugų organizavimo departamento vyriausioji specialistė.

Iš profesinių sąjungų dalyvauja 3 atstovai, iš valstybinių institucijų dalyvauja 3 atstovai, iš darbdavių taip pat dalyvauja 3 atstovai. Posėdis gali įvykti, nes yra **kvorumas**.

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.
2. Trišalės tarybos pirmininko rinkimai.
3. Situacija Lietuvos darbo rinkoje. Pranešėja – Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė Audronė Butkienė.
4. Regioninių karjeros centrų veikla. Pranešėja – Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė.
5. Atvejo vadyba. Bendradarbiavimas su savivalda. Pranešėja – Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento vyr. specialistė Daugailė Kadžė.
6. Diskusija.
7. Einamieji klausimai (dėl kito Trišalės tarybos posėdžio preliminarios datos, darbotvarkės ir kita).

1. SVARSTYTA. Posėdžio darbotvarkės patvirtinimas (10:00:01 – 10:01:02).

Posėdžio pirmininkė Jovita Pretzsch pristatė posėdžio darbotvarkę.

NUTARTA: Pritarti posėdžio darbotvarkei.**2. SVARSTYTA. Trišalės tarybos pirmininko rinkimai (10:01:03 – 10:02:54).**

Siūlymas: Posėdžio pirmininkė Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja, pasisakė, kad turi būti išrinktas naujas Trišalės tarybos pirmininkas iš darbdavių atstovų.

Siūlymas: Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė, pateikė pasiūlymą, kad pirmininkas turėtų būti išrinktas iš Lietuvos verslo konfederacijos, nes buvusi kartą pirmininkas iš darbdavių atstovų buvo asmuo iš Lietuvos pramonininkų konfederacijos. Gintarė pasisiūlė būti išrinkta naujoji Trišalės tarybos pirmininke.

Siūlymas: Posėdžio pirmininkė Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja padėjo Gintarei už kandidatūra ir pakvietė visus balsuoti už naujai pasiūlytos kandidatės į Trišalės tarybos pirmininkus rinkimus.

NUTARTA: Trišalės tarybos posėdžio nariai pritarė, jog Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė, būtų Trišalės tarybos prie Užimtumo tarnybos pirmininkė.

Balsuota: 8 nariai balsavo už, Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė nebalsavo, nes prisijungė pavėluotai.

3. SVARSTYTA. Situacija Lietuvos darbo rinkoje pristatymas (10:02:55 – 10:49:58)

Pranešėja – Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė Audronė Butkienė savo pranešimą pradėjo nuo pagrindinių socialinių ir ekonominių rodiklių 2023 metais. Pranešėjo informavo, kad apdraustųjų / dirbančiųjų skaičius išliko stabilus, didelių pokyčių nebuvo ir svyravo apie 1,45 mln. Užimtumo tarnybos (toliau – UŽT) duomenys rodo, kad šių metų rugsėjo 1 d. šalyje buvo registruota 160,6 tūkst. bedarbių. Rugsėjo 1 d. registruotas nedarbas šalyje – 8,8 proc.. Pranešėja pristatė bedarbių struktūrą. Š. m. rugsėjo 1 d. buvo registruota 160,6 tūkst. bedarbių.

Pranešėja informavo, kad darbuotojų paieška šiemet – pasyvesnė. Š. m. sausį-rugpjūtį paskelbta 121,9 tūkst. laisvų darbo vietų – beveik 7 proc. mažiau nei praėjusiais metais tuo pačiu

laikotarpiu. Pranešėja pateikė įžvalgas apie sektorius, kur pokyčiai buvo didesni: drabužių siuvimas (gamyba); transportas ir saugojimas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektorius; baldų sektorius. Pranešėja pateikė statistiką apie bendrą UŽT registruotų bedarbių grįžimą į darbo rinką, 2024 m. sausį-rugpjūtį dirbti pradėjo 142,1 tūkst., 4,1 proc. daugiau nei praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu. Pranešėja pristatė pranešimus apie grupinius darbuotojų atleidimus. Per 2024 m. aštuonis mėnesius gauti 48 pranešimai apie 2,1 tūkst. numatomus atleisti darbuotojus. Daugiausia atleidimų - drabužių siuvimo įmonėse: 12 darbdavių informavo apie 480 atleidžiamų darbuotojų. Iš jų: 7 bankroto pagrindu, 1 - darbdavio likvidavimas.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė paprašė pateikti duomenis apie terminuotų sutarčių skaičiaus augimą, daugiausiai paveiktas profesijas ir pagrindines šio augimo priežastis.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė Audronė Butkienė patikslino, kad viena iš pagrindinių terminuotų sutarčių skaičiaus augimo priežasčių yra geopolitinė situacija ir neaiškumas užsienio rinkose. Informaciją apie profesijas, kuriose augimas didžiausias, pateiks el. paštu.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė uždavė dar vieną klausimą dėl 7 bankrotų ir 1 likvidavimo: kokie sektoriai daugiausia tai skelbia ir kiek žmonių tai palietė?

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja informavo, kad tekstilės įmonė AB „Kauno Baltija“, dirbusi Didžiąjai Britanijai, bankrutavo dėl „Brexit“ poveikio. Įmonėje dirbo narių iš Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“, kurie patikino, kad įmonė oficialiai atsiskaitė su darbuotojais.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė padėkojo Jovitai už patikslinimus, tačiau paprašė, kad UŽT pasidalintų informacija apie bankrotus ir likvidavimus, nurodant, kurie sektoriai dominuoja šioje srityje.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja papildė, kad didžiausias skaičius vyrauja tekstilės sektoriuje.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos stebėsenos ir analizės skyriaus vyr. specialistė Audronė Butkienė, patikino, kad 12 iš 48 yra tekstilės įmonės.

Siūlymas: Jovita Pretzsch – Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pirmininko pavaduotoja pasisakė dėl vandens tiekimo darbuotojų, nurodydama, kad įstaigose vyksta reorganizacijos, dėl kurių atleidžiami darbuotojai. Įmonių stambinimas lemia, kad darbuotojų skaičius tampa per didelis, todėl atleidimų skaičius auga.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė uždavė klausimą dėl užsienio piliečių: ar tarp bedarbių yra užsienio šalių piliečių, kalbant ne apie asmenis, pabėgusius nuo karo, o apie kitus užsieniečius, atvykstančius į Lietuvą? Kokia vyrauja statistika?

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja, uždavė klausimą Marijai Varasimavičienei – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkei: ar nėra jaučiamas sąstingis dėl įvairių atgarsių apie Vokietijos rinką? Ar nesijaučia judėjimas tarp įmonių, ar nėra kalbama apie atleidimus, bankrotus ir panašius atvejus?

Siūlymas: Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė, paminėjo, kad sujudimas jaučiasi, mažėja užsakymų, ir tai susiję ne tik su Vokietijos rinką, bet ir su kitomis Europos šalimis. Grupinių atleidimų, kol kas nematyti, tačiau daug žmonių išeina abiejų šalių susitarimu, savo noru, o to pakanka, kad sumažėtų darbuotojų skaičius įmonėje.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja patikslino, nors prognozės kitiems metams yra optimistinės, tačiau užsakymų apimtys vis tiek mažėja.

Siūlymas: Marija Varasimavičienė – Lietuvos metalistų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkė patikslino, kad situacija priklauso nuo įmonių. Yra tokių, kurios labai džiaugiasi turėdamos daug užsakymų, tačiau yra ir tokių, kurios neturi kuo pasidžiaugti.

Siūlymas: Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas norėjo atkreipti dėmesį į transporto ir drabužių siuvimo sektorių. Transporto sektoriuje dirba daugiau užsienio piliečių nei lietuvių. Klausimas: ką galėtume pasiūlyti įmonėms, kurios rengia vairuotojus, nes ruošimo procesas vyksta labai lėtai. Ar reikėtų didinti vairuotojų rengimo apimtį, ar laukti daugiau atvykstančių užsienio piliečių? Taip pat buvo pasiteirauta apie kontrolės mechanizmus, kai vyksta struktūriniai pokyčiai ir atleidžiami darbuotojai, o perkvalifikavimas nebevykdomas. Klausimas: ar galima pasiūlyti transporto sektoriui priemones, skatinančias vairuotojų rengimą didesniais tempais, kad būtų galima padidinti rinką, įskaitant užsienio piliečių integravimą į šį procesą?

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė pakomentavo Kęstučio klausimus. Narė išsakė, kad tikimasi, jog transporto sektorius atsigauna, kaip šiuo metu atsigauna medienos sektorius. Ji pabrėžė, kad viena iš esminių problemų, kurią nurodė ir UŽT yra lokacija – nei įmonė, nei žmogus nepersikraustys, jei lokacija yra nepatogi. Todėl narė pasiūlė apsvarstyti pilotinį projektą kitais metais, suteikiant žmonėms subsidijas, jei jų darbo vieta yra nepalankioje lokacijoje. Tai galėtų paskatinti daugiau žmonių norėti dirbti ir nebijoti keisti gyvenamosios vietos iš mažų miestų. Narė taip pat tikisi, kad UŽT galėtų inicijuoti paskatinamąją priemonę, panašią į tas, kurios skirtos aukštos kvalifikacijos asmenims, grįžtantiems į savo šalį.

Siūlymas: Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, paprašė pakomentuoti UŽT specialistų.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja atsakė, kad Kęstučio klausimas yra labai svarbus ir šiuo metu svarstomas Nacionalinės tarybos rėmuose, jį koordinuoja dabartinis ministras. Visas transporto sektoriaus užimtumo klausimas yra iniciatyvų centre, o šakinės sutartys bus pasirašytos siekiant rasti sprendimus. Tikimasi, kad profesinių sąjungų ir darbdavių atstovai susitars dėl darbo sąlygų.

Atsakydama į pateiktą pasiūlymą dėl greitesnio perkvalifikavimo ir integracijos, Giedrė paminėjo, kad buvo atlikta nemažai veiksmų bendradarbiaujant su darbdavių atstovais, pasirašyti susitarimai, kaip darbdaviai galėtų įdarbinti perkvalifikuotus asmenis, tačiau šis procesas nebuvo sėkmingas. Perkvalifikuoti lietuviai nebuvo įdarbinti. Giedrė pažymėjo, kad svarbu kelti šį klausimą, kurį taip pat kelia ministras, kad būtų išsiaiškinta, kodėl šis susitarimas nebuvo įgyvendintas iki galo.

Darbo rinka yra sudėtinga, ir sunku rasti pasiūlymų šiam sektoriui. Registruotų bedarbių su reikiama kvalifikacija yra labai nedaug, o norintys dirbti turi tam tikrų reikalavimų ir baimių. Jie nenori ilgam laikui išvykti iš Lietuvos, pageidauja stabilaus darbo šalia šeimos. Tie asmenys, kurie yra pasiryžę dirbti užsienyje, labai greitai surandami ir įdarbinami. Giedrė pažymėjo, kad kalbant apie asmenų perkvalifikavimą, svarbu išsikelti užduotis ir pasirašyti sutartis su darbdaviais, tačiau sėkmė priklausys nuo laiko, šakinių susitarimų, darbo užmokesčio ir sąlygų.

Atsakydama į Aurelijos Maldutytės, Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narės, klausimą, Giedrė paminėjo, kad nors pasiūlymas yra įdomus, pastebimas relokacijos profilis dažniausiai taikomas sveikatos specialistams. Savivaldybės intensyviai dirba šiuo klausimu, siūlydamos apgyvendinimo paslaugas, gerus atlyginimus ir net butus, tačiau tai ne visada veikia. Daugelis žmonių vis dar renkasi didmiesčius, nors regionai gali pasiūlyti didesnę atlyginimą ir padengti relokacijos išlaidas.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, papildė, kad dažnai pasigirsta atgarsiai, jog Vilniuje viešajame transporte nuolatos trūksta darbuotojų. Daug vairuotojų nenori išvykti iš Lietuvos ir nori čia likti, todėl būtina svarstyti, kaip būtų galima pagerinti darbo sąlygas ir pritraukti daugiau specialistų į šį sektorių.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja svarstė, kad tai galėtų būti persikėlimo išmoka, bet Lietuvos rėmuose.

Siūlymas: Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, uždavė klausimą: ar turėtų būti didesnės prevencinės priemonės?

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja paprašė patikslinimo ar kalbama apie viešą sektorių ar privatų sektorių.

Siūlymas: Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas patikino, kad kalba apie privatų sektorių ir papildė klausimą, ar nėra svarstoma, kad turėtų būti atliktas vertinimas bei kokios galimybės galėtų būti suteiktos žmonėms persikvalifikuoti.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja atsakė, kad viskas aiškiai reglamentuota: esant struktūriniais pokyčiams, bankrotams ar likvidavimams, su įmonėmis sudaromi planai, o kiekvienam darbuotojui siūloma arba kita darbo vieta, arba persikvalifikavimas į potencialiai reikalingas darbo vietas Lietuvoje.

Taip pat buvo patikslinta, kad gali būti, jog įmonės keis struktūrą ir darbo organizavimą, tačiau svarbiausia yra dirbančiųjų, kuriuos tai paliečia, išlaikymas. Svarbu su jais dirbti, juos perkvalifikuoti, kad jie sėkmingai integruotųsi į kitas darbo vietas.

Siūlymas: Inga Liubertė - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos grupės vadovė, suragavo į Aurelijos Maldutytės – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo pateiktą pasiūlymą, ir pažymėjo, kad yra galimybė svarstyti šią iniciatyvą, tačiau ji būtų daugiau kaip pilotinė priemonė ir įgyvendinama per tam tikrus projektus.

Ji pridūrė, kad viena iš aktyvios darbo rinkos politikos priemonių yra Parama judumui, tačiau panašaus pobūdžio priemonių šiuo metu nėra. Inga taip pat paminėjo, kad už regionų mobilumą ir regionų skirtumų mažinimą atsakinga kita ministerija, todėl galbūt reiktų pratęsti diskusiją šiuo klausimu ir išnagrinėti galimas galimybes.

NUTARTA: surinkti informaciją apie iškeltus klausimus ir pasidalinti su Tarybos nariais.

4. SVARSTYTA. Regioninių karjeros centrų veikla. (10:50:20 – 11:18:14)

Pranešėja – Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė, pristatė, kad 2024 metų pradžioje įkurti 5 regioniniai karjeros planavimo skyriai (toliau - RKC): Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Visoje Lietuvoje veikia 14 RKC. Profesinio orientavimo paslaugas teikia 58 karjeros konsultantai ir 10 profesinio veiklinimo koordinatorių. Pranešėja informavo, kad karjeros konsultavimas teikiamas pagal temas ir tikslines grupes.

Pranešėja pristatė profesinį veiklinimą. Buvo paminėta, kad veiklinimo koordinatorių nėra daug – tik 10. Jie kuria ryšius su regiono įmonėmis, verslo organizacijomis ir kitomis profesinėmis institucijomis arba bendradarbiauja su švietimo įstaigų karjeros konsultantais / pedagogais bei su UŽT klientų aptarnavimo skyriais (toliau – KAS) specialistais.

Inga Nomeikienė akcentavo, kad veiklinimai skirti ne tik moksleiviams, bet ir registruotiems suaugusiesiems, kurie nori persikvalifikuoti. Veiklinimo koordinatorius padeda jiems atrasti galimybes pasirinktuose darbo sektoriuose.

Pranešėja pristatė RKC 1 pusmečio rezultatus. Pranešėja paminėjo, kad per 2024 m. pirmąjį pusmetį RKC suteikė 50 783 karjeros konsultavimo paslaugas jaunimui, moksleiviams ir vyresnio amžiaus žmonėms.

Siūlymas: Aurelija Maldutyte – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė uždavė klausimą dėl nepilnamečių įdarbinimo subsidijų. Ji nurodė, kad Panevėžyje buvo teikiamos subsidijos darbdaviams, įdarbinusiems nepilnamečius, ir užsiminė apie galimą tokių priemonių taikymą Vilniuje. Narė teiravosi, ar darbdavių atstovai galėtų gauti sistemingą informaciją apie šias subsidijas, kad galėtų pasidalinti ja su verslu. Taip pat ji domėjosi, kiek tokių subsidijų yra, ko galėtų tikėtis darbdaviai ir kaip galima būtų gauti išsamesnę informaciją apie esamas galimybes.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja atsakė, kad domėjosi susisteminta informacija apie paskatas įsidarbinti moksleiviams. Ji džiaugėsi, jog Ministerija ėmėsi lyderystės ir sutelkė informaciją į vieną vietą. Vasaros pradžioje buvo pastebėta apie 40 savivaldybių, teikiančių paskatas moksleiviams, ir nustatytą užduočių dėl įdarbinimo bei subsidijų dydžio.

Giedrė pažymėjo, kad nors visos informacijos dar nėra, viceministras koordinuoja šį procesą, o ji pati buvo aktyvi iniciatorė. Svarbu supažindinti moksleivius su profesijomis, užtikrinti jų užimtumą ir numatyti prevencines priemones netinkamam elgesiui.

Tikimasi, kad pavasarį bus paruošta visa susisteminta informacija dėl lengvatų, ir ja bus pasidalinta su Trišalės tarybos nariais. Giedrė akcentavo, kad moksleiviai yra labai motyvuoti dirbti, tačiau darbdaviai dažnai bijo jų įdarbinti dėl suvaržymų. Todėl būtina plėsti paskatų sistemą nacionaliniu lygmeniu ir tarp visų 60 savivaldybių.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, paprašė, kad kitam susirinkimui būtų analizuojama savivaldybių numatoma teikiama parama moksleivių vasaros įdarbinimui.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja papildė, kad savivaldybės gali neskirti daug lėšų, pavyzdžiui, planuojama parama tik 100 moksleivių. Dėl to dažnai šios vietos labai greitai užsipildo, netgi per pirmąją savaitę.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė pasiūlė paanalizuoti, kodėl savivaldybės lėšos nebuvo išnaudotos sėkmingai ir kokios kliūtys trukdo efektyviam įdarbinimui. Ji pažymėjo, kad šie duomenys būtų svarūs argumentai keliant šį klausimą nacionaliniu lygiu.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja informavo, kad kovo mėnesį bus atnaujinta situacija, suteikiant naujų duomenų apie savivaldybes, kurios papildomai įsitraukė.

Siūlymas: Pranešėja – Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė papildė, kad, kai buvo pradėta registracija, savivaldybės dar nebuvo aktyviai įsitraukusios, tačiau specialistai jau informavo mokinius apie galimą paramą.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė papildė, kad apie šiuos klausimus buvo diskutuota ir su ministru, ir pažymėjo, jog praėjo 2–3 mėnesiai, tačiau atsakymo vis dar nėra. Tačiau tikimasi, kad artimiausiu metu situacija pasikeis ir bus gautas atsakymas.

Siūlymas: Daiva Macijauskė – Lietuvos pramoninkų konfederacijos, verslo aplinkos ir ekonomikos departamento direktoriaus pavaduotoja pastebėjo, kad 10 veiklinimo koordinatorių visoje Lietuvoje yra per mažai, ir uždavė klausimą, ar tai yra biudžeto problema. Taip pat buvo paklausta, kaip darbdavių atstovai galėtų prisidėti, nes anksčiau buvo minėta, kad kiti verslai sunkiai įsitraukia. Narė domėjosi, kokios įmonės yra reikalingos ir kokie procesai šiuo metu vyksta šioje srityje.

Siūlymas: Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė, atsakė, kad veiklinimo koordinatoriai turi savo duomenų bazę, kurioje pateikiama informacija pagal sektorius. Jeigu atsitinka, kad įmonė, su kuria buvo susisiekiama, nesutinka priimti moksleivių šešeliavimui, koordinatorių komanda ieško naujų kontaktų. Inga pridūrė, kad darbdavių atstovai galėtų prisidėti, pasidalindami PDF lankstinukais apie veiklinimo veiklas su kitomis įmonėmis.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja pabrėžė, kad labai kviečia visus įsitraukti į veiklinimo procesą, nes jis pasirodo esąs sėkmingas. Atsakydama į klausimą, ar pakanka 10 veiklinimo koordinatorių, ji paaiškino, kad koordinatoriai veikia apskritimis, todėl esamų resursų turėtų užtekti. Tačiau, jei atsirastų poreikis, bus peržiūrėti turimi resursai ir galbūt perskirstyta jų užduotys tarp karjeros konsultantų.

Siūlymas: Aurelija Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, uždavė klausimą: kokiose regionuose trūksta veiklinimo koordinatorių?

Siūlymas: Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė, papildė, kad šiuo metu 10 veiklinimo koordinatorių dirba didmiesčiuose, kurie kartu apima ir

mažesnes teritorijas. Regionuose karjeros konsultantai jau dirba, o po naujų metų planuojama, kad jie taip pat perims veiklinimo funkcijas. Pavyzdžiui, mažesniame mieste, tokia kaip Kretinga, karjeros konsultantas, pažinodamas vietines įmones, galės efektyviau organizuoti veiklinimą. Šiuo būdu siekiama išplėsti veiklinimo koordinatorių tinklą.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacija, patarėja-teisininkė uždavė klausimą dėl individualių konsultacijų: ar yra nustatytos kvotos, kiek klientų gali būti priimta, ar konsultacijos teikiamos visiems, kurie kreipiasi?

Siūlymas: Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento patarėja Inga Nomeikienė, atsakė, kad kvotų nėra, ir planuojamas specialisto kalendorius, kuriame asmenys galės registruotis tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu. Inga Nomeikienė pabrėžė, kad pagrindinis tikslas yra kontaktiniai susitikimai, nesvarbu, ar tai individualūs, ar grupiniai užsiėmimai. Individualios konsultacijos užtikrina geresnius rezultatus tiek karjeros specialistams, tiek veiklinimo koordinatoriams.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja paminėjo, kad sausio mėnesį Vilniuje planuojama atidaryti vieną didžiausių ir inovatyviausių RKC, kuris pasiūlys įvairius testus ir žaidimus. Ji pakvietė tarnybos narius sudalyvauti atidaryme.

NUTARTA: Kitos Trišalės tarybos metu, planuojamoje ateinančių pavasarį, aptarti savivaldybių numatomą teikti paramą moksleivių vasaros įdarbinimui. Taip pat atsiųsti PDF lankstinuką apie veiklinimo koordinatoriaus veiklą, kuris bus pasidalintas su verslu.

5. SVARSTYTA. Atvejo vadyba. Bendradarbiavimas su savivalda. (11:18:15 – 11:48:00)

Pranešėja – Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento vyr. specialistė Daugailė Kadžė, pranešimą prasidėjo aptariant iššūkius. Pranešėja pristatė, kad vienas iš didžiausių iššūkių yra sunkumai identifikuojant klientų problemas, ypač kai asmenys linkę jas neigti. Tai ypač aktualu darbo rinkai besirengiančių asmenų (toliau - DRBA) atveju. Kitas iššūkis kyla, kai klientai, pasiekę tam tikrą pažangą, nusprendžia nutraukti veiklas. Atvejo vadybininkas (toliau - AV) niekada nedirba vienas: jam padeda socialiniai partneriai, tačiau kai kuriuose regionuose trūksta nemokamų socialinių paslaugų teikėjų.

Pranešėja pristatė, kad didelis dėmesys skiriamas AV mokymams, kompetencijų tobulinimui ir supervizijoms. 2024 m. rugsėjo-lapkričio mėnesiais numatytas mokymų ciklas skirtas UŽT dirbantiems AV. Pranešėja pristatė UŽT įrankį – Socialinės pagalbos žemėlapi, kuriame surinkta informacija apie 500 socialinių partnerių, teikiančių įvairias socialines paslaugas. Pranešėja pristatė, kad konsultavimo paslaugas gavo 408 UŽT klientai.

Pranešėja informavo apie bendradarbiavimą su savivalda, kuris apima patirčių pasidalijimą, rezultatų aptarimą bei metodinius renginius su savivaldybių atstovais. Taip pat buvo informuota, kad vyksta asmenų atstovavimas savivaldybių atvejo komandose, teikiamos rekomendacijos savivaldybėms rengiant Užimtumo didinimo programas (toliau – UDP). Pranešėja informavo, kad paslaugų DRBA neteikia trys savivaldybės: Kretingos, Neringos ir Skuodo. Taip pat trys savivaldybės: Varėnos r., Klaipėdos r. ir Šiaulių m. atsisakė laikinų darbų organizavimo ir nusprendė, kad atvejo vadybos taikymas bus jų stiprybė. Pranešėja informavo apie paslaugų poreikį DRBA 2024 metų pradžiai, išskiriant penkias kliūtis užimtumui. Pabrėžta, kad asmuo gali turėti ne tik vieną, bet ir kelias kliūtis. Pranešėja informavo, kad per 2024 metų sausį-rugpjūtį savivaldų UDP paslaugose dalyvavo 2,239 asmenys, todėl didžioji dalis klientų lieka registruoti UŽT.

Siūlymas: Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė uždavė klausimus: kiek laiko trunka, kol žmogus pasiekia sėkmingą rezultatą, ir kiek laiko gali tęstis situacija, jei asmuo dalyvauja programoje ir gauna paslaugas, tačiau jo padėtis nesikeičia arba net blogėja? Ar yra priimami sprendimai dėl paslaugų nutraukimo tokiems asmenims?

Siūlymas: Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento vyr. specialistė Daugailė Kadžė nurodė, kad pagrindinis laikas, per kurį galima sušvelninti problemas ir pradėti galvoti apie

užimtumą, yra 1 metai. Kiekvieno atvejis yra individualus. Taip pat Daugailė informavo, kad jei matomo progreso nėra, AV, pasikonsultavę su socialiniais partneriais ir psichologais, gali priimti sprendimą suteikti asmeniui Statuso kontrolę.

Siūlymas: Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, padėkojo Daugailei už pranešimą ir uždavė 3 klausimus: kodėl manoma, kad viešųjų darbų modelis, kurį palaikė daugelis merų, nebetinka, o tinka tik atvejo vadybos taikymas? Ar taikomos sankcijos savivaldybėms, kurios nebendradarbiauja, ar kreipiamasi į savivaldybės atstovus? Ar būtų galimybė ateityje išnagrinėti, ar Europos Sąjungos šalyse taikomi principai asmenims, turintiems priklausomybių ar benamiams, ir kokie gydymo modeliai naudojami?

Siūlymas: Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento vyr. specialistė Daugailė Kadžė atsakė, kad nėra teigiama, jog viešųjų darbų modelis yra visiškai neveiksmingas. Remiantis apraše nurodytomis rekomendacijomis, 30 proc. lėšų gali būti skirta viešiesiems darbams, tačiau įgyvendinimo praktika rodo, kad atvejo vadyba geriau sprendžia pamatines užimtumo kliūtis. Asmuo, dirbęs terminuotus darbus, paprastai nespėdžia savo problemų ir po trijų mėnesių vėl lieka UŽT sąrašuose.

Kalbant apie savivaldybes, Daugailė Kadžė pabrėžė, kad Ministerijos aprašas yra rekomendacinio pobūdžio, todėl vertinamas savivaldybių unikalumas. Kai kurios savivaldybės, tokios kaip Kretinga ir Neringa, netaiko atvejo vadybos ir renkasi terminuotus darbus, teigdamos, kad svarbiau yra teritorijos gerbūvio priežiūra bei turistų pritraukimas, o ne problemų sprendimas.

Atsakydama į paskutinį klausimą, Daugailė pripažino, kad šia tema nesidomėjo, tačiau pažadėjo pasidomėti, pabrėždama, jog tai turėtų sulaukti susidomėjimo ne tik iš UŽT, bet ir iš kitų institucijų.

Siūlymas: Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacija, patarėja-teisininkė uždavė klausimą apie pavasario Seimo sesijoje priimtus pakeitimus, susijusius su skolininkų situacija: kaip pasikeitė skolininkų vertinimai šios situacijos atžvilgiu? Ar sumažintos išlaidos iš darbo užmokesčio motyvuoja nedirbančius skolininkus ieškoti darbo, ar vis dar juntamas lūkestis, kad pasirodys kitos priemonės, skirtos skolininkams?

Siūlymas: Užimtumo tarnybos paslaugų organizavimo departamento vyr. specialistė Daugailė Kadžė padėkojo už klausimą ir atsakė, kad kol kas jokios analizės šiuo klausimu nebuvo atlikta, nes viskas dar labai nauja. Dėl to, kaip situacija atsispindės, buvo pažadėta, kad ateityje šiuo klausimu bus pasidomėta.

NUTARTA: Atvejo vadybos procesas reikalingas asmenims, siekiant spręsti užimtumui trukdančias kliūtis. Ateityje bus pasidomėta, kokia yra situacija dėl skolininkų, ar pastebimi ryškūs pokyčiai ir kokie jie.

6. Einamieji klausimai. (11:48:02 – 11:51:03)

Siūlymas: Gintarė Boreikytė – Lietuvos verslo konfederacijos biuro vadovė, pasitikslino ar daugiau klausimų nėra, ir patikino, kad posėdžio dienotvarkė baigta. Dėl kito posėdžio laiko bus susitarta el. paštu.

Siūlymas: Giedrė Sinkevičė - Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, direktoriaus pavaduotoja, pateikė pasiūlymą dėl UDP, pabrėždama, kad Daugailė Kadžė dalyvavo pasitarime su savivaldybės ir Ministerijos atstovais. Dauguma savivaldybių pasisakė, jog numatyta Trišalės tarybos reglamente data, iki kurios savivaldybės turi pateikti UDP (spalio 1 d.), yra per daug ankstyva, kadangi savivaldybės UDP tvirtina tik metų pradžioje, sausio - kovo mėnesiais.

Giedrė Sinkevičė paprašė pritarimo ir pasiūlė susisiekti su savivaldybių asociacija, kad būtų išsiaiškinta tinkamiausia data programų pateikimui, pavyzdžiui, iki vasario 1 d., o rekomendacijas teikti tik po šios datos. Savivaldybės pažymėjo, kad spalio 1 d. projektai dažnai būna netikslingi ir neatspindi realių UDP. Šiais metais pokyčių nebus, tačiau kitais metais situacija turėtų pasikeisti.

NUTARTA: Pritarta, kad Užimtumo tarnyba susisieks su savivaldybės atstovais ir informuos, kokia sutarta išvada kitame posėdyje.

Balsuota: 9 už, prieštaraujančių nėra.

Posėdžio pirmininkas

Gintarė Boreikytė

Posėdžio sekretorė

Justina Antanina Balčiūnaitė